ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Մանկավարժության և հոգեբանության
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Լիլիթ Բաղդասարյան /Ա.Ա.Հ/
Արձանագրություն № __14__
«_06 _» _02_ 2024 թ.

ՄՀ/բ-031 ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 041301.00.6 ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 041301.01.6 Կառավարում (ըստ ոլորտի)
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ ԲԱԿԱԼԱՎՐ

Ամբիոն՝ Մանկավարժության և հոգեբանության
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ առկա
/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ **3-րդ / կիսամյակ 2-րդ**

Դասախոս(ներ)՝ Մարգարիտա Շահվերդյան
/անուն, ազգանուն/

Էլ. հասցե/ներ **aravott@yahoo.com**

Վանաձոր 2024

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները	4
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների	5
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը	5
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները	6
8.	Դասավանդման մեթոդներ...	...
9.	Ուսումնառության մեթոդները	...
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը	...
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ.......................	
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ.......................	...
12.1.	Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ	...
12.2.	Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ................................	...
12.3.	Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ..	...
12.4.	Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	...
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում.......................	...
14.	Գնահատում...	...
14.1.	Ուսանողների գիտելիքների ստուգում..................	...
14.2.	Հարցաշար.................................	...
14.3.	Գնահատման չափանիշներ.................................	...
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ.................................	...

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում[1]

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ստացած գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները կնպաստեն կառավարման գործընթացի արդյունավետության բարձրացմանը:

Այն հնարավոր կլինի կիրառել մանկավարժական, մասնագիտական գործունեության տարբեր ***ուղղություններում.***

- կառավարչական,
- կազմակերպչական,
- միջանձնային հարաբերությունների հաստատման,
- կոնֆլիկտների հաղթահարման,
- մասնագիտական էթիկայի ապահովման,
- բարեխղճության զարգացմանը կառավարման տարբեր տարբեր մակարդակներում:

Շրջանավարտները կարող են որպես մասնագետ աշխատել հաստատությունների կառավարման մարմիններում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է

- ✓ աջակցել բակալավրի ՛՛Կառավարման հոգեբանություն՛՛ դասընթացի արդյունքում յուրացված գիտելիքների հիման վրա պրակտիկ հմտությունների ձևավորմանը, մասնագիտական գործունեության կազմակերպման և կառավարման հոգեբանական առանձնահատկությունների վերլուծության հիման վրա:
- ✓ աջակցել մասնագիտական գիտելիքների յուրացմանը հանրային, ինստիտուցիոնալ և անձնային մակարդակներում:
- ✓ աջակցել ինքնուրույն վճիռներ ընդունելու կարողությունների ձևավորմանը:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են

- Ծանոթացնել ուսանողներին կառավարման հոգեբանության տեսական- մեթոդական հիմքերին:
- Համալրել գիտելիքները կառավարման հոգեբանական օրենքների, ինքնուրույն վճիռներ ընդունելու, բարեխղճության, կառավարման էթիկայի և կառավարման արդյունավետության վրա ազդող այլ գործոնների վերաբերյալ:
- Ձևավորել պատկերացում կառավարման հոգեբանական հիմնախնդիրների վերաբերյալ հանրային, ինստիտուցիոնալ, անձնային մկարդակներում:
- Ձևավորել հմտություններ միջանձնային հարաբերությունների կառավարման հոգեբանական առանձնահակտությունների վերաբերյալ:
- Ձեռք բերել տեսական գիտելիքների և գործնական հմտություններ կոնֆլիկտների լուծման համար:
- Աջակցել բարեխճության ձևավորմանը հանրային կառավարման ոլորտում:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/

Մենեջմենտ, կառավարման փիլիսոփայություն

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը[2] և /կամ

[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

[2] http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf

կոմպետենցիաները.

<u>Գիտելիք</u>

- կառավարման հոգեբանության ուսումնասիրության բնագավառի առաջնագծում գտնվող գիտելիք, որը նպաստում է ինքնատիպ մտածելակերպի զարգացմանը */ կառավարման և միջանձնային հաղորդակցման ոլորտում կառավարման տարբեր մոտեցումների դերի վերաբերյալ/,*
- մասնագիտացված գիտելիք, որը հանդիսանում է հետազոտության հիմք */Կառավարման հիմնական տեսակների և ոճերի վերաբերյալ հետազոտման նպատակով գիտելիքի համալրում/*
- քննադատական մոտեցում կառավարման հոգեբանության բնագավառի կամ միջբնագավառային ոլորտի գիտելիքի հիմնահարցերի մասին */կառավարման գործընթացում էթիկական նորմերի և բարեխղճության վերաբերյալ/:*

<u>Հմտություն</u>

Հետազոտության և/կամ նորարարության մեջ պահանջվող խնդիրներ լուծելու մասնագիտացված հմտություններ՝ նոր գիտելիք և մեթոդներ մշակելու և տարբեր բնագավառների գիտելիք ինտեգրելու նպատակով.

- ✓ *Վերլուծել կառավարման տարբեր մոդելների կազմակերպման գործընթացում, քննադատորեն գնահատել և մեկնաբանել տեսության և պրակտիկայի նորագույն ձեռքբերումները,*
- ✓ *ընդհանուր հոգեբանական կուլտուրայի զարգացմանը կառավարման գործընթացում:*
- ✓ *Կազմակերպել իր գործունեությունը էթիկայի նորմերին համապատասխան:*
- ✓ *Կոլեկտիվում կոնֆլիկտների, աշխատակիցների անհատական առանձնահատկությունների, միջանձնային հարաբերությունների և կառավարման գործընթացի օրինաչափությունների բացահայտման հմտությունների ձևավորում:*

<u>Կարողություն</u>

- ✓ *Պրակտիկայում կիրառել կառավարման հիմնական տարրերը:*
- ✓ *Կիրառել ձեռք բերված գիտելիքները միջանձնային հաղորդակցման մեջ:*
- ✓ *Կառավարման գործընթացը իրականացնել էթիկայի նորմերից ելնելով:*
- ✓ *Կառավարման գործընթացի արդյունավետ կազմակերպման միջոցով նվազեցնել կոռուպցիոն ռիսկերը*

<u>Կոմպետենցիա</u>

- ✓ կառավարել և վերափոխել աշխատանքին կամ ուսումնասիրությանն առնչվող բարդ, անկանխատեսելի համատեքստեր, որոնք պահանջում են նոր ռազմավարական մոտեցումներ,
- ✓ ստանձնել պատասխանատվություն աշխատանքային թիմերի մասնագիտական գիտելիքի և պրակտիկ աշխատանքին նպաստելու հնարավորությունների զարգացմանը:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների[3].

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

[3] Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

«Կառավարման հոգեբանություն» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում:

«Կառավարման հոգեբանություն» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքները հիմք են շարունակելու գիտահետազոտական աշխատանքները:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարություն (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	5 կրեդիտ 150 ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ	ժամաքանակ
Դասախոսություն	24	
Գործնական աշխատանք	8	
Լաբորատոր աշխատանք	32	
Ինքնուրույն աշխատանք		
Ընդամենը	150	
Ստուգման ձևը (**ստուգարք**/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)[4]	քննություն	

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները[5] .

- Դասախոսությունը դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
- Գործնական աշխատանքների ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման,

---

[4] **Թղթապանակ. բոլոր ինքնուրույն աշխատանքները և գործնական պարապմունքների արձանագրությունները:**

[5] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
և պատասխանների մասին:

- Ինքնուրույն աշխատանքը ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:
  Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են6՝
  - Ռեֆերատ – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
  - Գործարար խաղեր – պայմանական իրավիճակներում սոցիալ-տնտեսական համակարգերի և մարդկանց մասնագիտական գործունեության կառավարման գործընթացների նմանակեդծային մոդելավորում՝ առաջացող հիմնախնդիրների ուսումնասիրման և լուծման նպատակով:
- Էսսե – արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:
- Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- Աշխատանքային տետր – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- Զեկույց – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- Հարցազրույց – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կաՊԳված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգաՊԳահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. **Դասավանդման մեթոդներն են**՝[7] հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք,

[6] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:
[7] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**[8]՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում....

[8] Ներկայացված են օրինակներ։ Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել։

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[9].

ՀՏՊ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունքներ	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	ինքնուրույն աշխատանք
1.	՛՛Կառավարման հոգեբանություն՛՛դասընթացի առարկան՝ տեսական և մեթոդաբանական հիմքերը, պատմությունը	4			4	
2.	Անձնավորության հոգեբանական առանձնահատկությունները և դրանց դերը կառավարման համակարգում:	4			4	
3.	Կառավարչի անձնավորությունը,անհատական կառավարման ոճը: Կառավարման ոճերի հոգեբանական առանձնահատկությունները:	4		2	4	
4.	Ենթակայի անձնականությունը. վարքը և գործունեության կառավարման հոգեբանությունը	2			4	
5.	Կառավարման, կազմակերպման և հսկողության հոգեբանական առանձնահատկությունները	2		2	4	
6.	Հաստատությունում կառավարչական որոշումների ընդունման հոգեբանություն	2		2	4	
7.	Խմբային գործընթացների կառավարման հոգեբանություն:	2			4	
8.	Ժամանակի և սթրեսի կառավարում	4		2	4	
	Ստուգում	24		8	32	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	24		8	32	

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

[9] Նման է օրացուցային պլանին

ՀՏՊհ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳԳ)		
ՊԳ/ 1	Աղուզումցյան Ռ.Վ..Կառավարման հոգեբանություն.	
ՊԳ/ 2	Աղուզումցյան Ռ. Վ., Լոքյան Ա. Բ., Պետրոսյան Լ. Հ., Կոնֆլիկտի կառավարումը կազմակերպություններում, Երևան «Պետական ծառայություն» 2012	2015
ՊԳ/3	Կառավարման հոգեբանություն: Ուս. Ձեռնարկ Վ.Մ. Եդիգարյան, Ս.Ա Սեդրակյան	2004
ՊԳ/4	Վերգիլես Է.Վ. "Մենեջեր-կառավարման հոգեբանություն"	2010
ՊԳ/5	Бороздина Г. В. Психология делового общения. М.,	2001
ՊԳ/6	Воробьева С. В. Основы управления образавательной системы	2018
ՊԳ/7	Володько В.Ф. Психология управления том 1 Психология объекта и субъекта управления	2012
ՊԳ/8	Гришина Н. В. Производственные конфликты и их регулирование. Л.,	1982
ՊԳ/9	Кабаченко Т.С. Психология управления: Учеб-ное пособие. — М.:	2001
ՊԳ/10	С.Д. Резник "Управление кафедрой"	2010
ՊԳ/11	Чередниченко И. П., Тельных Н. В. Психология управления / Серия «Учебники для высшей школы». — Ростов-на-Дону:	2004.
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
ԼԳ 1	Братченко С. Л., Рябченко С. А. Авторитарный стиль педагогического общения — а что же дальше? М.,	2022
ԼԳ 2	Розанова В. А. Психология управления: учебное пособие. М.,	2000

ԼԳ 3	Свенцицкий А. Л. Психология управления. М.,	1998
ԼԳ 4	Шекшня С. В. Управление персоналом. М.,	1996
ԼԳ 5	Карандашев В. И. Основы психологии общения. Челябинск,	1990
ԼԳ 6	Кричевский Р. Л. Если Вы — руководитель... М.,.	1996
ԼԳ 7	Кочеткова Н. Я. Психологические основы современного управления персоналом». М.,	1999
ԼԳ 8	Галло Кармен “Уроки убеждение от лидера”	1976
ԼԳ 9	Головаха Е. И., Панина Н. В. Психология человеческого понимания. М.,	2000
ԼԳ 10	Паркинсон С. Н. Искусство управления. М.,	2001
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊԳ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
ՀՏՊԳ 1	В.А. Дресвянников “Управление знаниями организации”	2014
ՀՏՊԳ 3	Зигер В., Ланг Л. Руководить без конфликтов. М.,	1990
ՀՏՊԳ 4	Зарайский Д. А. Управление чужим поведением: технология личного психологического влияния. М.,	1997
ՀՏՊԳ 5	Иванцевич Д. Ж. Человеческие процессы управления. М.,	2019
ՀՏՊԳ 6	Управление персоналом - http://www.top-personal.ru/	
ՀՏՊԳ 7	Пегги Пост “Деловой этикет”	2008
ՀՏՊԳ 8	**psy.su/feed/9798/**	

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

ՀՏՊՒ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Գրականություն[10]
1.	՛՛Կառավարման հոգեբանություն՛՛դասընթացի առարկան՝ տեսական և մեթոդաբանական հիմքերը, պատմությունը	Ներածություն: Կառավարման հոգեբանության /այսուհետ ԿՀ/ նախապատմությունից: ԿՀ առարկան: ԿՀ հետազոտման հիմնական մեթոդները: ԿՀ օրենքները: ԿՀ տեսությունները: Կառավարման մակարդակները: Կառավարման հիմնական ֆունկցիաները:	4	ՊԳ/1, 2, 3, 9 ԼԳ 3
2.	Անձնավորության հոգեբանական առանձնահատկությունները և դրանց դերը կառավարման համակարգում:	Անձնավորությունը որպես կառավարման սուբյեկտ և օբյեկտ: Անձնավորություն և սոցիալական դերեր: Անձնավորության նպատակը և դիրքորոշումը, հավակնությունների մակարդակը, ֆրուստրացիան, դրանց դերը կառավարման գործընթացում: Ռեֆլեքսիաի դերը կառավարման գործունեության մեջ: Գործունեության մոտիվացիան և դրա ֆունկցիաները: Հաղորդակցության ֆունկվիա: Հաղորդակցության գործընթացները կառավարման գործունեության մեջ: *Ճանաչողական գործընթացները* կառավարման գործունեության մեջ: /Զգայությունը, ընկալումը, հիշողությունը, ուշադրությունը, մտածողությունը, երևակայությունը կառավարման գործունեության մեջ/ : *Հուզակամային ոլորտը* կառավարման գործընթացում: Հույզերը, զգացմունքները և դրանց կառավարումը: Սթրեսը կառավարման գործընթացում: Կամքի դերը կառավարման գործընթացներում: *Անհատական առանձնահատկությունները* և դրանց դրսևորումը կառավարման մեջ: /Խառնվածքը, բնավորությունը, ընդունակությունները/:	4	ՊԳ/1, 3, 7, 11 ԼԳ 3
3.	Կառավարչի անձնավորությունը,անհատական կառավարման ոճը:	Կառավարչի անհատական առանձնահատկությունները: *Կառավարման ոճերը*: Առաջնորդությունը և կառավարումը որպես սոցիալական երևույթ: Առաջնորդ և կառավարիչ՝	4	ՊԳ/ 1, 7. 11

[10] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	Կառավարման ոճերի հոգեբանական առանձնահատկությունները:	հիմնական տարբերությունները: Կառավարման տարբեր ոճերը և նրանց առանձնահատկությունները: Առաջնորդության հիմնական տեսությունները: Կառավարչի մասնագիտական որակները: Կառավարման անհատական ոճի հոգեբանությունը: Կառավարման ոճի վրա ազդող օբյեկտիվ և սուբյեկտիվ գործոնները: Կառավարչական որոշումների նախապատրաստումը և ընդունումը: Կառավարչի կարիերան, դրա աճի պլանավորումը և իրականացումը: Ենթակաները, նրանց դիրքը կազմակերպության մեջ, որպես կառավարման օբյեկտ, հոգեբանական առանձնահատկությունները: Անձի սոցիալիզացումը կոլեկտիվում: Ենթակայի ադապտացիան կոլեկտիվի պայմաններին: Անձի վարքի և գործունեության կառավարումը: Կառավարչական հաղորդակցումը ղեկավարի գործունեության մեջ: Միջանձնային ըմբռնումը կառավարչական հաղորդակցման մեջ: Հաղորդակցումը ղեկավարի և ենթակայի միջև որպես տեղեկատվության փոխանակման միջոց: Միջանձնային կոնֆլիկտները, դրանց պատճառները և հաղթահարման ուղիները: Կոնֆլիկտային իրադրության կառավարումը:		ՀՏՊԳ 1, 6
4.	Կառավարման խնդիրների լուծման ռազմավարություններ եվ մարտավորություններ. Խնդիրների լուծման մեթոդներ	Կառավարման խնդիրների լուծման ռազմավարության եվ մարտավորության առանձնահատկությունները: Հակամարտական գործունեության պայմաններում ղեկավարների վարքավորման ռազմավարություններ: Կառավարման խնդիրների լուծման մեթոդներ:	2	ՊԳ/ 1, 7, 10,11 ԼԳ 3 ԼԳ 2
5.	Կառավարման, կազմակերպման և հսկողության հոգեբանական առանձնահատկությունները	Վերահսկողության էությունը: Վերահսկողության տեսակները Իրականացման գործունեության կառուցվածքում խախտումներ Վերահսկողություն: Հոգեբանական նախադրյալներ վերահսկողության գործառույթի ոչ օպտիմալ իրականացման	2	ՊԳ/ 1, 7, 8 ԼԳ 7, 8 ՀՏՊԳ 4, 5ՊԳ/

		համար: Վերահսկողության արդյունավետության նվազեցման կազմակերպչական և հոգեբանական նախադրյալներ: Իրականացման հոգեբանական օրինաչափությունները կարգավորման գործառույթները: Կարգավորման ոչ ալգորիթմականացման խնդիրը: Առաջնորդության սկզբունքներ, որոնք ապահովում են «ավելի լավ ճանապարհ» կանոնակարգ Կարգավորման մեթոդներ. Դասակարգում Կարգավորման արդյունավետությունը նվազեցնելու նախադրյալները		1, 8
6.	Հաստատությունում կառավարչական որոշումների ընդունման հոգեբանություն	Որոշումների կայացման վրա ազդող գործոնները: Որոշումներ կայացնելու ալգորիթմ: Առաջնորդի վարքագիծը որոշումներ կայացնելիս: Ճիշտ որոշման հավանականությունը Ժամանակակից որոշումներ կայացնելը:	2	ՊԳ/ 1 ԼԳ 4 7 ՀՏՊԳ 5, 6
7.	Խմբային գործընթացների կառավարման հոգեբանություն:	Կազմակերպության ներքին միջավայրը: Կազմակերպության կորպորատիվ մշակույթը: Հոգեբանական մթնոլորտը թիմում: Ոչ ֆորմալ խմբեր կազմակերպություններում: Կազմակերպության արտաքին միջավայրը: Թիմային աշխատանքի հոգեբանություն: Կազմակերպությունների զարգացման նորագույն միտումները:	2	ՊԳ/ 1, 2,7, ԼԳ 4,5,6
8.	Ժամանակի և սթրեսի կառավարում	Արտակարգ իրավիճակներում հաստատության կառավարման նվազագույն չափորոշիչները: Հաստատության կառավարումը արտակարգ և սթրեսային պայմաններում: Միջանձնային կոնֆլիկտները, դրանց պատճառները և հաղթահարման ուղիները: Կոնֆլիկտային իրադրության կառավարումը: Կոնֆլիկտը կառավարչական գործունեության մեջ:	4	ՊԳ/ 9,11 ՀՏՊԳ 8

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

ՀՏՊի	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամա քանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[11]
	Կառավարչի անձնավորությունը,անհատական կառավարման ոճը: Կառավարման ոճերի հոգեբանական առանձնահատկությունները	Ղեկավարի կառավարչական հայեցակարգ Կառավարման ոճերը Հասկացությունների հարաբերակցություն՝ անհատական կառավարում առաջնորդի հայեցակարգը և անհատական ոճը կառավարման գործունեությունը Կոնֆլիկտ կառավարման գործունեության մեջ .Հակամարտության էությունը որպես մարդու հասարակական և հոգևոր կյանքի երևույթ Հակամարտությունների դասակարգումը և դրանց առաջացման պատճառները Հակամարտությունների լուծման մեթոդներ. ռազմավարություններ և կոնֆլիկտների փոխազդեցության ոճերը Հակամարտության տեղը ազդող գործոնների համակարգում կազմակերպության գործունեության համար	2		
	Կառավարման վերահսկողության և կարգավորման ֆունկցիաների հոգեբանական առանձնահատկությունները	Վերահսկողության էությունը Վերահսկողության տեսակները Իրականացման գործունեության կառուցվածքում խախտումներ վերահսկողություն Հոգեբանական նախադրյալներ վերահսկողության գործառույթի ոչ օպտիմալ իրականացման համար. Վերահսկողության արդյունավետության նվազեցման կազմակերպչական և հոգեբանական նախադրյալներ	2	Հարցում Խմբային աշխատանք	ՊԳ/1, 2, 3, 9 ԼԳ 3

[11] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		Իրականացման հոգեբանական օրինաչափությունները կարգավորման գործառույթները Կարգավորման ոչ ալգորիթմականացման խնդիրը Առաջնորդության սկզբունքներ, որոնք ապահովում են «ավելի լավ ճանապարհ» կանոնակարգ Կարգավորման մեթոդներ. Դասակարգում Կարգավորման արդյունավետությունը նվազեցնելու նախադրյալները			
	Սթրեսի ազդեցությունը կառավարման գործունեության արդյունավետության վրա.	Արտակարգ իրավիճակներում հաստատության կառավարման նվազագույն չափորոշիչները: Հաստատության կառավարումը արտակարգ և սթրեսային պայմաններում: Միջանձնային կոնֆլիկտները, դրանց պատճառները և հաղթահարման ուղիները: Կոնֆլիկտային իրադրության կառավարումը: Կոնֆլիկտը կառավարչական գործունեության մեջ:	2		ՊԳ/ 1, 7, 8 ԼԳ 3 ԼԳ 2

12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

ՀՏՊԻ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամ ա քանակ*	Ստուգմա ն ձևը	Գրականություն[12]
1.	՛՛Կառավարման հոգեբանություն՛՛դասընթացի առարկան՝ տեսական և մեթոդաբանական հիմքերը, պատմությունը	ԿԱ դասընթացի վերաբերյալ տարբեր մոտեցումները. ԿՀ հիմնական տեսությունները Կառավարման հոգեբանության պատմությունը ԿՀ մեթոդաբանական հիմքերը. Կազմակերպությունների ձևերը և կառավարման մակարդակները	4		

[12] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

2.	Անձնավորության հոգեբանական առանձնահատկությունները և դրանց դերը կառավարման համակարգում:	Անձնավորությունը որպես կառավարման սուբյեկտ և օբյեկտ: Ռեֆլեքսիաի դերը կառավարման գործունեության մեջ: Գործունեության մոտիվացիան և դրա ֆունկցիաները *Ճանաչողական գործընթացները* կառավարման գործունեության մեջ: /Զգայությունը, ընկալումը, հիշողությունը, ուշադրությունը, մտածողությունը, երևակայությունը կառավարման գործունեության մեջ/ : *Հուզակամային ոլորտը* կառավարման գործընթացում: Հույզերը, զգացմունքները և դրանց կառավարումը: Սթրեսը կառավարման գործընթացում: Կամքի դերը կառավարման գործընթացներում: *Անհատական առանձնահատկությունները* և դրանց դրսևորումը կառավարման մեջ: /Խառնվածքը, բնավորությունը, ընդունակությունները/:	6		
	Կառավարչի անձնավորությունը,անհատական կառավարման ոճը: Կառավարման ոճերի հոգեբանական առանձնահատկությունները:	Ղեկավարի կառավարչական հայեցակարգ Կառավարման ոճերը Հասկացությունների հարաբերակցություն՝ անհատական կառավարում առաջնորդի հայեցակարգը և անհատական ոճը կառավարման գործունեությունը Կոնֆլիկտ կառավարման գործունեության մեջ .Հակամարտության էությունը որպես մարդու հասարակական և հոգևոր կյանքի երևույթ Հակամարտությունների դասակարգումը և դրանց առաջացման պատճառները Հակամարտությունների լուծման մեթոդներ.	4		

		ռազմավարություններ և կոնֆլիկտների փոխազդեցության ոճերը Հակամարտության տեղը ազդող գործոնների համակարգում կազմակերպության գործունեության համար			
	Կառավարման խնդիրների լուծման ռազմավարություններ եվ մարտավորություններ. Խնդիրների լուծման մեթոդներ	Կառավարման խնդիրների լուծման ռազմավարության եվ մարտավորության առանձնահատկությունները: Հակամարտական գործունեության պայմաններում ղեկավարների վարքավորման ռազմավարություններ: Կառավարման խնդիրների լուծման մեթոդներ	4		
	Կառավարման վերահսկողության և կարգավորման ֆունկցիաների հոգեբանական առանձնահատկությունները	կառավարման ֆունկցիայի իրականացման հոգեբանական առանձնահատկությունները վերահսկողության էությունը վերահսկողության տեսակները իրականացման գործունեության կառուցվածքում խախտումներ վերահսկողություն հոգեբանական նախադրյալներ վերահսկողության գործառույթի ոչ օպտիմալ իրականացման համար. վերահսկողության արդյունավետության նվազեցման կազմակերպչական և հոգեբանական նախադրյալներ իրականացման հոգեբանական օրինաչափությունները կարգավորման գործառույթները կարգավորման ոչ ալգորիթմականացման խնդիրը առաջնորդության սկզբունքներ, որոնք ապահովում են «ավելի լավ ճանապարհ» կանոնակարգ կարգավորման մեթոդներ. դասակարգում կարգավորման արդյունավետությունը նվազեցնելու նախադրյալները	4		
	Հաստատությունում կառավարչական որոշումների ընդունման հոգեբանություն	Կառավարման որոշումները կառավարչի գործունեության կառուցվածքում Կառավարման որոշումների ընդհանուր բնութագրերը	4		

		Կառավարման որոշումների մշակման փուլերը Կառավարչական փոխազդեցություն Կառույցում կառավարման փոխազդեցության տեղը կառավարման գործունեություն Կառավարչական փոխազդեցության ոլորտները և դրա բովանդակային բնութագրերը Կառավարչական փոխազդեցության ուղղությունը Կառավարչական փոխազդեցության սուբյեկտներ Համատեղ գործունեություն և կառավարչական փոխազդեցություն Կոլեկտիվ սուբյեկտի ինքնակազմակերպման երևույթը գործունեությունը կառավարչական փոխգործակցության համատեքստում գործողություններ Ղեկավարի փոխազդեցության տեսակները Կառավարչական փոխազդեցության ռազմավարություններ Կառավարչական փոխգործակցության միջոցներ Կառավարման հոգեբանական մեխանիզմներ փոխազդեցություններ			
	Խմբային գործընթացների կառավարման հոգեբանություն:	Հաղորդակցության ֆունկցիա: Հաղորդակցության գործընթացները կառավարման գործունեության մեջ: Կազմակերպության ներքին միջավայրը: Կազմակերպության արտաքին միջավայրը: Կազմակերպության կորպորատիվ մշակույթը: Հոգեբանական մթնոլորտը թիմում: Ոչ ֆորմալ խմբեր կազմակերպություններում: Թիմային աշխատանքի հոգեբանություն: Կազմակերպությունների զարգացման նորագույն միտումները	4		
	Ժամանակի և սթրեսի կառավարում	Սթրեսի ազդեցությունը արտադրական գործունեության արդյունավետության վրա. Աշխատավայրում սթրեսների վերացում.	2		

		Աշխատանքային միջավայրում սթրեսի նվազեցման մեթոդներ. Ժամանակի արդյունավետ կառավարման հմտությունների զարգացում Ժամանակակից գաղափարներ սթրեսի բնույթի մասին Սթրես աշխատավայրում, դրա հիմնական դրսեւորումները			

12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

ՀՏՊԻ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը[13]	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն[14]
1	Կառավարման հոգեբանության օրենքները, եսությունները, ֆունկցիաները և մեթոդները	Կառավարման հոգեբանության հետազոտման հիմնական մեթոդները:Կառավարման հոգեբանական օրենքները Կառավարման հոգեբանական տեսությունները: Կառավարման հիմնական ֆունկցիաները:	Ռեֆերատ	3-րդ շաբաթ	Քննարկում	ՊԳ 1.2.3.7.8
2	Ճանաչողական գործընթացները կառավարման գործունեության մեջ:	Զգայությունը, ընկալումը, հիշողությունը, ուշադրությունը, մտածողությունը, երևակայությունը կառավարման գործունեության մեջ:	Էսսե	5-րդ շաբաթ	Հարցում	ՊԳ/1, 3, 7, 8 ԼԳ 3,5,7

[13] Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը
[14] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

3	Կառավարման մոդելները	Կառավարման ասիական մոդելը բնութագրող գծերը և առանձնահատկությունները: Կառավարման ամերիկյան մոդելը բնութագրող գծերը և առանձնահատկությունները: Կառավարման եվրոպական մոդելը բնութագրող գծերը և առանձնահատկությունները:	Զեկույց	7-րդ շաբաթ	Հարցում	ՊԳ/ 1, 7. 8 ՀՏՊԳ 1, 6
4	Կոնֆլիկտը կառավարչական գործունեության մեջ:	Կոնֆլիկտ, առաջացման պատճառները, լուծման ուղիները	Գործարար խաղեր	9-րդ շաբաթ	Ստուգում	ՊԳ/ 1, 7, 8 ԼԳ 3 ԼԳ 2
5	Որոշումներ կայացնելու ալգորիթմ:	Ժամանակակից մոտեցումներ որոշումների կայացման նկատմամբ:	Կլոր սեղան	11-րդ շաբաթ	Քննարկում	ՊԳ/ 1 ԼԳ 4 7 ՀՏՊԳ 5, 6
6	Կրթության կառավարման ֆունկցիաները	Կրթական միջավայրը, նրա դերը կրթական համակարգերի կառավարման գործում: Կրթական միջավայրի առանձնահատկությունները:	Կլոր սեղան	13-րդ շաբաթ	Քննարկում	ՊԳ 5,6,7
7	Գործնական հարաբերությունների էթիկա:	Կառավարման որակի ցուցանիշները: Գործնական վարվելաձևի կանոնները: Կառավարչի և ենթակաների անհատական վարքը և էթիկան:	Կլոր սեղան	15-րդ շաբաթ	Քննարկում	ՊԳ 10,11
8	Ժամանակի և սթրեսի կառավարում	Սթրեսի ազդեցությունը կառավարման գործունեության արդյունավետության վրա.	Կլոր սեղան	17-րդ շաբաթ	Քննարկում	ՊԳ 5

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում[15]

[15] Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեՊԳքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	**Մուլտիմեդիա լսարան, որը միացած է ինտերնետին**
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	Համակարգիչներ, որոնք միացած են ցանցին ՊԳրոեկտոր, ավտոմատացված ցուցադրման էկրան, ակուստիկ համակարգ, ինտերակտիվ գրատախտակ:
Համակարգչային ծրագրեր	SPSS, համակարգչային կոգնիտիվ մոդելավորում
Այլ	

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[16]:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է **քննությամբ** /ստուգարքով:

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

Ընդգրկված հարցեր.

1. Կառավարման հոգեբանության /այսուհետ ԿՀ/ նախապատմությունից: ԿՀ առարկան:

[16]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

2. ԿՀ հետազոտման հիմնական մեթոդները:
3. ԿՀ օրենքները:
4. ԿՀ տեսությունները:
5. Կառավարման մակարդակները:
6. Կառավարման հիմնական ֆունկցիաները:
7. Անձնավորությունը որպես կառավարման սուբյեկտ և օբյեկտ:
8. Անձնավորություն և սոցիալական դերեր:
9. Անձնավորության նպատակը և դիրքորոշումը, հավակնությունների մակարդակը, ֆրուստրացիան, դրանց դերը կառավարման գործընթացում:
10. Ռեֆլեքսիաի դերը կառավարման գործունեության մեջ:
11. Գործունեության մոտիվացիան և դրա ֆունկցիաները:
12. Հաղորդակցության ֆունկվիա: Հաղորդակցության գործընթացները կառավարման գործունեության մեջ:
13. *Ճանաչողական գործընթացները* կառավարման գործունեության մեջ: /Զգայությունը, ընկալումը, հիշողությունը, ուշադրությունը, մտածողությունը, երևակայությունը կառավարման գործունեության մեջ/ :
14. *Հուզակամային ոլորտը* կառավարման գործընթացում: Հույզերը, զգացմունքները և դրանց կառավարումը: Սթրեսը կառավարման գործընթացում: Կամքի դերը կառավարման գործընթացներում:

Անհատական առանձնահատկությունները և դրանց դրսևորումը կառավարման մեջ: /Խառնվածքը, բնավորությունը, ընդունակությունները/:

15. Կառավարման ոճերը: Առաջնորդության հիմնական տեսությունները:
16. Կառավարչի մասնագիտական որակները: Կառավարման անհատական ոճի հոգեբանությունը: Կառավարման ոճի վրա ազդող օբյեկտիվ և սուբյեկտիվ գործոնները:
17. Կառավարչական որոշումների նախապատրաստումը և ընդունումը:
18. Կառավարչի կարիերան, դրա աճի պլանավորումը և իրականացումը:
19. Ենթակաները, նրանց դիրքը կազմակերպության մեջ, որպես կառավարման օբյեկտ, հոգեբանական առանձնահատկությունները:
20. Կառավարչական հաղորդակցումը ղեկավարի գործունեության մեջ:
21. Կառավարման խնդիրների լուծման ռազմավարության եվ մարտավորության առանձնահատկությունները:
22. Կառավարման խնդիրների լուծման մեթոդներ:
23. Վերահսկողության էությունը: Վերահսկողության տեսակները
24. Իրականացման գործունեության կառուցվածքում խախտումներ
25. Վերահսկողություն: Հոգեբանական նախադրյալներ վերահսկողության գործառույթի ոչ օպտիմալ իրականացման համար:
26. Վերահսկողության արդյունավետության նվազեցման կազմակերպչական և հոգեբանական նախադրյալներ: Իրականացման հոգեբանական օրինաչափությունները կարգավորման գործառույթները:
27. Կարգավորման ոչ ալգորիթմականացման խնդիրը: Առաջնորդության սկզբունքներ, որոնք ապահովում են «ավելի լավ ճանապարհ» կանոնակարգ
28. Կարգավորման մեթոդներ. Դասակարգում Կարգավորման արդյունավետությունը նվազեցնելու նախադրյալները
29. Որոշումների կայացման վրա ազդող գործոնները: Որոշումներ կայացնելու ալգորիթմ:
30. Կազմակերպության ներքին միջավայրը: Կազմակերպության կորպորատիվ մշակույթը: Հոգեբանական մթնոլորտը թիմում:
31. Ոչ ֆորմալ խմբեր կազմակերպություններում: Կազմակերպության արտաքին միջավայրը:

32. Թիմային աշխատանքի հոգեբանություն: Կազմակերպությունների զարգացման նորագույն միտումները:
33. Արտակարգ իրավիճակներում հաստատության կառավարման նվազագույն չափորոշիչները:
34. Հաստատության կառավարումը արտակարգ և սթրեսային պայմաններում:
35. Միջանձնային կոնֆլիկտները, դրանց պատճառները և հաղթահարման ուղիները:
36. Կոնֆլիկտային իրադրության կառավարումը: Կոնֆլիկտը կառավարչական գործունեության մեջ

14.4. Գնահատման չափանիշները[17].

- Տեսական գիտելիքների գնահատման չափանիշները՝ ինքնուրույն գրականության ուսումնասիրություն, համեմատական վերլուծություն, համակարգում, վերլուծություն, պատմելու կարողություն, յուրացման աստիճանը:
- Գործնական աշխատանքների գնահատման չափանիշները՝ առաջադրանքների կատարման ինքնուրույնություն, տեսական հիմնավորում, արդյունքների վերլուծություն, կրեատիվ/ստեղծագործական մոտեցում:
- Ինքնուրույն աշխատանքը՝ ինքնուրույն վերլուծություններ և համադրություններ կատարելու կարողություն, արդյունքների ինտոզրման կարողություն խնդիրների լուծման գործընթացում/ վերացարկում, ընդանրացումներ:

[17] Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ 041301.00.6 ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 041301.01.6 Կառավարում (ըստ ոլորտի)

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ ԲԱԿԱԼԱՎՐ

Վանաձոր 2024

Առկա ուսուցման համակարգ

<table>
<tr><td>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</td><td colspan="4">ՄՀ/բ-031 ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ</td></tr>
<tr><td>Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը</td><td colspan="4">5 կրեդիտ</td></tr>
<tr><td>Ուսումնառության տարի / կիսամյակ</td><td colspan="4">3-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ</td></tr>
<tr><td rowspan="7">Ժամերի բաշխումը</td><td rowspan="4">Լսարանային</td><td rowspan="4">64</td><td>Դասախոսություն</td><td>24</td></tr>
<tr><td>Սեմինար</td><td></td></tr>
<tr><td>Լաբորատոր աշխատանք</td><td>32</td></tr>
<tr><td>Գործնական աշխատանք</td><td>8</td></tr>
<tr><td>Ինքնուրույն</td><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td>Ստուգում</td><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td>Ընդամենը</td><td colspan="3">150</td></tr>
<tr><td>Ստուգման ձևը</td><td colspan="4">քննություն</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի նպատակը</td><td colspan="4">✓ աջակցել ուսանողներին՛՛Կառավարման հոգեբանություն՞՞ դասընթացի արդյունքում յուրացված գիտելիքների հիման վրա պրակտիկ հմտությունների ձևավորմանը, մասնագիտական գործունեության կազմակերպման և կառավարման հոգեբանական առանձնահատկությունների վերլուծության հիման վրա:
✓ աջակցել մասնագիտական գիտելիքների յուրացմանը հանրային, ինստիտուցիոնալ և անձնային մակարդակներում:
✓ աջակցել ինքնուրույն վճիռներ ընդունելու կարողությունների ձևավորմանը:</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի վերջնարդյունքները</td><td colspan="4"><u>Գիտելիք</u>
• կառավարման հոգեբանության ուսումնասիրության բնագավառի առաջնագծում գտնվող գիտելիք, որը նպաստում է ինքնատիպ մտածելակերպի զարգացմանը /կառավարման և միջանձնային հաղորդակցման ոլորտում կառավարման տարբեր մոտեցումների դերի վերաբերյալ/,
• մասնագիտացված գիտելիք, որը հանդիսանում է հետազոտության հիմք /Կառավարման հիմնական տեսակների և ոճերի վերաբերյալ հետազոտման նպատակով գիտելիքի համալրում/
• քննադատական մոտեցում կառավարման հոգեբանության բնագավառի կամ միջբնագավառային ոլորտի գիտելիքի</td></tr>
</table>

	հիմնահարցերի մասին */կառավարման գործընթացում էթիկական նորմերի և բարեխղճության վերաբերյալ/:* <u>Հմտություն</u> Հետազոտության և/կամ նորարարության մեջ պահանջվող խնդիրներ լուծելու մասնագիտացված հմտություններ՝ նոր գիտելիք և մեթոդներ մշակելու և տարբեր բնագավառների գիտելիք ինտեգրելու նպատակով. ✓ *Վերլուծել կառավարման տարբեր մոդելների կազմակերպման գործընթացում, քննադատորեն գնահատել և մեկնաբանել տեսության և պրակտիկայի նորագույն ձեռքբերումները,* ✓ *ընդհանուր հոգեբանական կուլտուրայի զարգացմանը կառավարման գործընթացում:* ✓ *Կազմակերպել իր գործունեությունը էթիկայի նորմերին համապատասխան:* ✓ *Կոլեկտիվում կոնֆլիկտների, աշխատակիցների անհատական առանձնահատկությունների, միջանձնային հարաբերությունների և կառավարման գործընթացի օրինաչափությունների բացահայտման հմտությունների ձևավորում:* <u>Կարողություն</u> ✓ *Պրակտիկայում կիրառել կառավարման հիմնական տարրերը:* ✓ *Կիրառել ձեռք բերված գիտելիքները միջանձնային հաղորդակցման մեջ:* ✓ *Կառավարման գործընթացը իրականացնել էթիկայի նորմերից ելնելով:* ✓ *Կառավարման գործընթացի արդյունավետ կազմակերպման միջոցով նվազեցնել կոռուպցիոն ռիսկերը* <u>Կոմպետենցիա</u> ✓ կառավարել և վերափոխել աշխատանքին կամ ուսումնասիրությանն առնչվող բարդ, անկանխատեսելի համատեքստեր, որոնք պահանջում են նոր ռազմավարական մոտեցումներ, ✓ ստանձնել պատասխանատվություն աշխատանքային թիմերի մասնագիտական գիտելիքի և պրակտիկ աշխատանքին նպաստելու հնարավորությունների զարգացմանը:
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1 ՙ՚Կառավարման հոգեբանություն՞՞դասընթացի առարկան՝ տեսական և մեթոդաբանական հիմքերը, պատմությունը Թեմա 2 Անձնավորության հոգեբանական առանձնահատկությունները և դրանց դերը կառավարման համակարգում: Թեմա3Կառավարչի անձնավորությունը,անհատական կառավարման ոճը: Կառավարման ոճերի հոգեբանական

	առանձնահատկությունները: Թեմա 4 Կառավարման և վորահսկման հոգեբանական առանձնահատկությունները Թեմա 5 Հաստատությունում կառավարչական որոշումների ընդունման հոգեբանություն Թեմա 6 Խմբային գործընթացների կառավարման հոգեբանություն Թեմա 7 Հաստատության կառավարումը արտակարգ և սթրեսային պայմաններում: Կոնֆլիկտի կառավարում: Թեմա 8 Խամանակի և սթրեսի կառավարում
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	**Քննություն** ▪ գործնական աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր։
Գրականություն	Պարտադիր- Աղուզումցյան Ռ.Վ..Կառավարման հոգեբանություն. Աղուզումցյան Ռ. Վ., Լոքյան Ա. Բ., Պետրոսյան Լ. Հ., Կոնֆլիկտի կառավարումը կազմակերպություններում, Երևան «Պետական ծառայություն» Կառավարման հոգեբանություն: Ուս. Ձեռնարկ Վ.Մ. Եղիզարյան, Ս.Ա Սեդրակյան Վերգիլես Է.Վ. “Մենեջեր-կառավարման հոգեբանություն” Бороздина Г. В. Психология делового общения. М., Воробьева С. В. Основы управления образавательной системы Володько В.Ф. Психология управления том 1 Психология объекта и субъекта управления Гришина Н. В. Производственные конфликты и их регулирование. Кабаченко Т.С. Психология управления: С.Д. Резник “Управление кафедрой” Чередниченко И. П., Тельных Н. В. Психология управления Լրացուցիչ- Братченко С. Л., Рябченко С. А. Авторитарный стиль педагогического общения — а что же дальше? Розанова В. А. Психология управления: учебное пособие. Свенцицкий А. Л. Психология управления. М.,

	Шекшня С. В. Управление персоналом. М., Карандашев В. И. Основы психологии общения. Кричевский Р. Л. Если Вы — руководитель Кочеткова Н. Я. Психологические основы современного управления персоналом». Галло Кармен “Уроки убеждение от лидера” Головаха Е. И., Панина Н. В. Психология человеческого понимания. Паркинсон С. Н. Искусство управления.